

Dialogsessie Strategische Gebiedsvisie omgeving Chemelot

Verslag 26 november 2020

met in groen toelichting op verwerking van de reacties in de concept-gebiedsvisie

In dialoog met partijen in de omgeving van Chemelot wordt gewerkt aan een samenhangend toekomstbeeld voor het gebied: de strategische gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot. Met als doel om ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van Chemelot, die Chemelot én omgeving versterken, in balans met elkaar te brengen. Het gaat hierbij om een integrale studie. Inwoners, belangenorganisaties en andere stakeholders worden actief betrokken in de totstandkoming van de visie. Dat gebeurt o.a. via een drietal dialoogsessies.

Op 26 november 2020 vond de tweede dialoogsessie plaats. Aan deze sessie namen circa 33 vertegenwoordigers van dorps- en wijkplatforms, belangenorganisaties, bedrijven en overheden deel. Het programma van de avond was als volgt:

1. Plenaire inleiding
2. In groepen uiteen
3. PAUZE
4. Vervolg plenaire deel
5. Samenvatting opbrengst
6. Afsluiting

In het eerste plenaire deel van de sessie worden de deelnemers door dagvoorzitter Bert Achten welkom geheten. Via een filmpje is er ook een welkomstwoord door een aantal leden van de Stuurgroep Chemelot 2025. Vervolgens geeft Maarten Wilbers namens het ontwerpteam een korte toelichting op doel, status en het proces van de gebiedsvisie.

Alle deelnemers aan de dialoogsessie hadden vooraf een link naar een film ontvangen, met een uitgebreide presentatie van de resultaten uit de analyse- en verkenningsfase. Het onderdeel waarin mogelijke toekomstscenario's voor de verschillende deelgebieden worden toegelicht wordt in gezamenlijkheid nogmaals bekeken.

Daarna gaan de deelnemers in drie groepen - bestaande uit een mix van omwonenden, overheden, partijen op Chemelot en andere stakeholders - het gesprek aan over de geschetste toekomstscenario's voor de omgeving van Chemelot. De sessies worden geleid door onafhankelijke gespreksleiders. Opdracht voor dit onderdeel was: benoem per persoon 2 punten die je echt goed vindt in de scenario's en benoem per persoon 2 punten die je niet aanspreken. En om vervolgens samen te komen tot een top 5 wat men samen goed vindt aan de toekomstscenario's en wat discussiepunten zijn. De afzonderlijke verslagen van de 3 groepen zijn opgenomen in bijlage 1.

Het laatste plenaire deel van de avond start met een korte terugkoppeling van de resultaten uit de 3 groepssessies, waarin een samenvatting wordt gegeven van de meest genoemde positieve en discussiepunten.

Als belangrijkste **positieve punten** worden genoemd:

- + Het is een integraal en samenhangend toekomstperspectief dat kansen biedt om dingen anders te doen met kwaliteit voor iedereen.
- + Er is een betere balans tussen economie en leefomgeving, landschap, natuur en landbouw.
- + Goede aandacht voor landschap, groenstructuren en routenetwerken.
- + Er wordt duidelijkheid gegeven over Graetheide dat een groene bestemming krijgt, zonder toekomstige dreiging voor verdere ontwikkelingen.

- + Er is aandacht voor de cultuurhistorie van de regio.

De meest genoemde **discussiepunten** zijn:

- Het gebied is “vol” en al decennia lang overbelast. Toch wordt in deze visie nog meer ruimte geboden voor uitbreiding van stedelijke functies (bijvoorbeeld op de Lexhy), ten koste van het landschap.
Het open karakter en het versterken van natuur en landschapstructuren, in het gebied tussen Sittard en Maasdal, vormt een belangrijk uitgangspunt voor de gebiedsvisie. Indien er toch sprake is van stedelijke ontwikkelingen (Bramert Noord, Lexhy) dient dit met respect voor natuurwaarden en landschappelijke kwaliteiten te gebeuren.
- Er bestaat grote zorg over de consequenties van de instroom aan circulaire grondstoffen en de verwachte toename aan vervoersbewegingen
In de gebiedsverkenning mobiliteit Westelijke Mijnstreek, waarbij alle modaliteiten in beeld zijn (weg, water, spoor, (buis)leidingen), zal nader inzicht worden geboden in de verwachte toename van vervoersbewegingen. Tevens zal hierin aandacht uitgaan naar het nemen van maatregelen om eventuele overlast te beperken. De resultaten daarvan zullen worden afgestemd met de gebiedsvisie.
- In dit kader worden ook zorgen geuit over de ontwikkeling van de haven en de multimodale verbinding met Chemelot en het plan voor een insteekhaven op Graetheide, dat niet in de gebiedsvisie terugkomt.
Ontwikkeling van haven en de verbinding met de Chemelot site is onderwerp van studie in het kader van het Masterplan Chemelot 2030. Dit gebeurt in overleg met de gemeente Stein en met omwonenden. Het beperken van de invloed op de leefomgeving is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. Het realiseren van een insteekhaven op Graetheide is niet aan de orde.
- Er is te weinig aandacht voor veiligheid.
De relatie met de veiligheidsvisie en de uitwerking van een veiligheidskader (door de TVC - Technische veiligheids Commissie) zal worden opgenomen/verwerkt in de gebiedsvisie.
- In de gebiedsvisie ligt teveel nadruk bij de landbouw die “natuurinclusief” en “circulair” zou moeten worden.
In de concept-gebiedsvisie is aangegeven dat landbouw de belangrijkste economische drager en functie in het gebied Graetheide is en blijft. Streven is dat deze landbouw zich steeds meer zal ontwikkelen tot een natuur-inclusieve en circulaire landbouw. Dat betekent optimaal gebruik van goede landbouwgrond voor het produceren van voedsel, minder gebruik van kunstmest, beter benutten van reststromen, kringlopen sluiten en korte ketens.
- Het gepresenteerde beeld is niet volledig omdat resultaten uit parallel lopende studies ontbreken. Het gaat hier over belangrijke thema’s zoals logistiek en mobiliteit en veiligheid. Voorstel is om het proces gebiedsvisie omgeving Chemelot tijdelijk te bevriezen totdat de resultaten van de op dit moment ontbrekende onderzoeken bekend zijn en ook gedeeld en besproken zijn met de stakeholders.
De planning voor het vervolgproces is inmiddels aangepast. De nieuwe planning biedt de mogelijkheid om in het voorjaar van 2021 de resultaten van o.a. de gebiedsverkenning mobiliteit Westelijke Mijnstreek en het veiligheidskader van de TVC te verwerken in de definitieve gebiedsvisie.

In het laatste deel van de dialoogsessie worden verschillende van de tijdens de groepsessies ingebrachte standpunten nog extra kracht bijgezet of benadrukt. Ook omdat sommigen zich onvoldoende herkennen in de samenvatting die gegeven werd.

In een laatste reactie bedankt Maarten Wilbers iedereen voor de geleverde bijdrage aan deze dialoog. En geeft aan dat alle zaken die zijn ingebracht zullen worden opgenomen in het verslag van deze avond. De resultaten van deze tweede dialoogsessie worden toegestuurd aan de Stuurgroep Chemelot 2025 en betrokken bij de volgende stap om te komen tot de Strategische Gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot.

Tenslotte bedankt ook Bert Achten iedereen voor de open houding en de goede sfeer waarin het overleg heeft plaatsgevonden en sluit de avond af.

Schriftelijke reacties

Enkele partijen hebben daarnaast ook nog een schriftelijke reactie toegestuurd. Deze reacties van DOP Stein, DOP Einikoeze, Graetheidecomité en DOP Berg- Nattenhoven zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd en zullen eveneens betrokken worden in de volgende stap om te komen tot de Strategische Gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot.

BIJLAGE 1

Verslagen sessies deelgroepen

Verslag groep1

Emilie Klinkers	gespreksleider
Frans van de Korput	DOP Stein
Richard Coenen	DOP Graetheide
Henny Sonnemans	Waterschap Limburg
Jean L'Ortye	L'Ortye
Remko De Leeuw	Chemelot
Diederick Barentz	ZO Wonen
Luc Bischoff	gemeente Beek
Ontwerpteam leden:	
Ramon Copier	Heusschen Copier
Lian Fuchs	gemeente Stein
Jos Muris	DOP Berg
Judy op het Veld	Chemelot

+ Positieve punten	- Discussiepunten	# Aanbevelingen
Integraal benaderd, zaken zijn met elkaar afgestemd.	Geen negatieve zaken	
Heb aandacht voor verbindingen centrum Geleen met Chemelot ikv vitalisering centrum Geleen		
		Prominentere verbinding maken tussen centrum en Chemelot – meenemen bij verdere uitwerking
		Hebben zaken die we willen ontwikkelen verdere beperkingen voor de woningbouw in Lindeheuvel -- meenemen bij verdere uitwerking

+ Positieve punten	- Discussiepunten	Alternatieven
Mooi en goed integraal verhaal	Geen negatieve zaken	
Kan zich goed vinden in de geschetste scenario's		
Ziet kansen om dingen nu echt anders te doen en te ontwikkelen met kwaliteit		

+ Positieve punten	- Discussiepunten	!! Winstwaarschuwing
Er staan geen bedrijfsactiviteiten van DSM getekend op Graetheide tussen Berg-Graetheide		
Verbindingszone wordt niet alleen genoemd, maar staat nu opgetekend waardoor het concreter wordt		
	Het economisch belang heeft de afgelopen 20-30 jaar de bovenhand gehad, hij hoopt nu inderdaad een bredere belangenafweging.	
		Het wordt nog een hels karwei om voor iedereen het beste te doen. Dit vanwege het relatief kleine gebied en het enorme programma dat er ligt en nog moet komen. Het gaat altijd ergens schuren. Denk goed na hoe we dit gaan doen.

+ Positieve punten	- Discussiepunten	Alternatieven
Frisse blik en creativiteit waarmee het ontwerpteam deze opdracht heeft vormgegeven.	Opdracht vanuit de stuurgroep is in de basis verkeerd	
Een aantal elementen die het DOP heeft ingegeven zijn meegenomen in het plan: veel betere balans tussen landbouw, natuur en landschap. Ruimte voor fietsen en ommetjes, betere woon- en leefomgeving, dedicated verbindingen, Chemelot en omgeving staan	De westelijke mijnstreek is al helemaal volgebouwd. In deze visie wordt nog meer opening geboden voor uitbreiding van bedrijventerreinen. Groen inruilen voor bedrijven is iet goed.	Uitbreiding campus op de Lexhy gaat ten kosten van natuurwaarden op de Lexhy. Leegstaande kantoren in Geleen kunnen worden ingezet of digitaal gaan werken.

met rug tegen elkaar en dat moet worden veranderd.		
	Wat is de impact op de omgeving door alle vervoerbewegingen die vanuit de upstream locaties naar het Chemelot terrein moeten plaatsvinden?	

+ Positieve punten	- Discussiepunten	Alternatieven
Goed proces en complimenten voor het ontwerpteam	Zorgpunt: ontwikkelingen zoals wandel- en fietspaden over het terrein van Chemelot zijn schier onmogelijk	Geen alternatief op het terrein, aangrenzend aan het terrein wel i.r.t. de veiligheid.

+ Positieve punten	- Discussiepunten	Alternatieven
Visie en tekeningen zoals ze er nu ook al liggen vormen al enigszins een compromis. Door het ontwerpteam is er al duidelijk richting gegeven waar wat wel en waar wat niet kan.		

+ Positieve punten	- Discussiepunten	Alternatieven
Staat volledig achter het proces en vinden het goed dat ze hierin worden meegenomen		
Fysiek ziet het in totaal goed uit, goed doordacht en verfrissend plan		
	Het hoofdstuk digitalisering wordt gemist.	Creëer een virtuele community (bijv. de Campus). Plaats en tijd onafhankelijk werken komt steeds nadrukkelijker in beeld. Het traditionele werken wordt minder en minder.
	Dedicated corridor Haven - Chemelot	Spoorlijn moet door weg en vervangen worden waarover automatisch geleide voertuigen rijden met ernaast nog ruimte voor buisleidingen en grote

		vermindering voor Bramert Zuid
--	--	--------------------------------

+ Positieve punten	- Discussiepunten	Alternatieven
Breed aangestuurd proces is prima. Vanuit waterschap goede structuren		
	Er is al meer aandacht besteed aan water, benoem water nadrukkelijker	
	Mobiliteit en verkeer zijn onvoldoende meegenomen.	Zorg dat er meer balans ontstaat tussen mobiliteit en veiligheid

+ Positieve punten	- Discussiepunten	Alternatieven
Proces en dialoog zijn prima en er ligt een integrale gebiedsvisie		
	Het lijkt dat alsof de noord en westzijde van het gebied de meeste focus heeft, de omgeving van Beek lijkt er ietwat bekaaid vanaf te komen.	Groenstructuren, verbindingzones in buitengebied Beek versterken en aanhaken op structuren in rest van gebied
	Mobiliteit en verkeer meenemen in zuidzijde plangebied vanuit het Masterplan en de Gebiedsvisie. Bewegingen, parkeren en opslag zorgen ongetwijfeld voor meer vervoer/verkeer. Wat is hiervan de impact?	Weth. Sangerstraat wordt als foto getoond, graag hierover in gesprek gaan

Top 5 van discussiepunten → welke alternatieven of nieuwe voorstellen zijn er dan?

Het hoofdstuk digitalisering wordt gemist. → Creëer een virtuele community (bijv. de Campus). Plaats en tijd onafhankelijk werken komt steeds nadrukkelijker in beeld. Het traditionele werken wordt minder en minder.

Dedicated corridor Haven – Chemelot → Spoorlijn moet door weg en vervangen worden waarover automatisch geleide voertuigen rijden met ernaast nog ruimte voor buisleidingen en grote vermindering voor Bramert Zuid.

De Westelijke Mijnstreek is al te vol, er wordt te veel rood gemaakt. → alternatief is bijv. digitaal werken en inbreiden.

Verkeer, vervoer en mobiliteit zit er nog niet genoeg in verweven.

Focus lijkt niet te liggen op het zuidoostelijk gebied (rondom Beek → heb aandacht voor Mobiliteit en verkeer vanuit het Masterplan en de Gebiedsvisie + kijk hoe Groenstructuren, verbindingzones in buitengebied Beek kunnen worden versterkt en aangehaakt aan de overige structuren.

Angst voor de impact op omgeving door de vervoerbewegingen van de upstream locaties naar het Chemelot terrein.

Top 5 van gezamenlijke positieve punten

Goed doordacht en integraal plan met een verfrissende blik. Het biedt kansen om dingen anders te doen en met kwaliteit voor iedereen.

Er wordt duidelijkheid gegeven over Graetheide klein, het gebied tussen Berg en Graetheide. Het eindbeeld is groen (landbouw en natuur) zonder toekomstige dreiging voor verdere ontwikkelingen.

Groenstructuren worden niet alleen benoemd, maar ook opgetekend.

Door de Dop's ingebrachte onderdelen zijn meegenomen: veel betere balans tussen landbouw, natuur en landschap. Ruimte voor fietsen en ommetjes, betere woon- en leefomgeving, chemelot en omgeving staan met rug tegen elkaar en dat moet worden veranderd.

WINSTWAARSCHUWING

Het wordt nog een hals karwei om het voor iedereen goed te doen. Dit vanwege het relatief kleine gebied en het enorme programma dat er al ligt en blijkbaar nog moet komen. Het gaat altijd ergens schuren, bedenk een strategie waardoor de balans er komt, is en blijft.

Verslag groep 2

Eugene Lebon	gespreksleider
Math Habets	WP Krawinkel
Bart Cobben	Natuur en Milieufederatie
Harry Horbach	DSM
Raymond Ubachs	gemeente Sittard-Geleen

Ontwerpteam leden:

Martijn van Bussel	Mr. Stir
Maarten Wilbers	Provincie Limburg
Mirjam Leers	WP Lindenheuvel

+Positieve punten	- Discussiepunten	Opmerkingen
Groene corridors, de ontwikkeling van het groen	Mist nog de aansluitingen met de Euregio	Circular Hub vraagt om extra mobiliteit, hoe wordt dit opgelost?
Mooi gelikt verhaal	Overlast van Chemelot moet niet gelijk blijven maar juist omlaag worden gebracht.	
	Veiligheid is nog niet goed in het verhaal meegenomen.	

+Positieve punten	- Discussiepunten	Opmerkingen
Grote aandacht voor het versterken van de groenstructuren zoals de dorpsmantels en ecologische groenstructuren.	Onvoldoende aandacht voor zuinig ruimtegebruik	Zuinig ruimtegebruik werkt door in alle facetten. Circulaire landbouw bijvoorbeeld heeft juist extra ruimte nodig.
Transitie van de landbouw naar circulaire landbouw	Ontgronding nabij Graetheide	

+Positieve punten	- Discussiepunten	Opmerkingen
Versterking groenstructuren	Verduurzaming vraagt in eerste instantie voor transitieperiode met meer verkeer.	Belang van veiligheid vraagt bijzondere aandacht en dit onderkent de gemeenteraad van S-G

Verbeteren kleinschalig routenetwerk met fietsverbindingen voor lokaal gebruik en toerisme.	Overlast van Chemelot moet niet gelijk blijven maar juist omlaag worden gebracht.	
Cultuurhistorie van de mijnregio wordt in beeld gebracht.	Veiligheid is nog niet goed in het verhaal meegenomen.	

+Positieve punten	- Discussiepunten	Opmerkingen
Groene corridors zijn belangrijk, onderhoud is wel een aandachtspunt	Zuinig ruimtegebruik vraagt meer aandacht, Chemelot werkt hier wel al aan.	Uitdaging is om de (-) van mobiliteit om te vormen in een (+)
De zoektocht naar mobiliteit over het water voor aanvoer is positief	Mobiliteit wordt een enorm vraagstuk.	Aandachtspunt is nog de aanvoer via de buisleidingen hoe dit wordt ingepast.
	Veiligheid is nog niet goed in het verhaal meegenomen.	

TOP 3 Positieve punten

- Aandacht voor groene structuren
- Aandacht voor kleinschalige routenetwerk (toeristisch – lokaal)
- Aandacht voor cultuurhistorie van de regio

TOP 3 Discussiepunten

- Te weinig aandacht voor veiligheid
- Mobiliteit wordt een probleem en er is nog geen oplossing, teveel onduidelijkheid
- Te weinig aandacht voor zuinig ruimtegebruik, er is weinig ruimte en dit gaat ten koste van het groen.

Verslag groep 3

May Jung	gespreksleider
Karel Jacobi	DOP Einighausen
Sjra Geurts	DOP Guttecoven
Jo Sluyter	WP Lindenheuvel
George Salden	LLTB
Huub Diederer	bewoners/pachters Lexhy
Edwin Bakker	BC Campus
Cyrille Larosch	DOP Obbicht

Ontwerpteam leden:

Marc Heusschen	Heusschen Copier
Cas Denissen	gemeente Sittard-Geleen
Eve Philips	DSM

Individueel benoemen van 2 + en 2 – punten

- + Weinig punten waar je niet voor kunt zijn
 - De geschetste scenario's gaan voorbij aan het feit dat het gebied al zwaar belast is. Er is geen sprake van waardevermeerdering van de leefomgeving.
 - Vraag is of de scenario's een volledig beeld geven van alle reeds bekende ontwikkelingen/plannen in het gebied, waaronder insteekhaven Graetheide.
 - Mis de ruimtelijke vertaling van de instroom van de circulaire grondstoffen, dit leidt tot een infrastructureel hartinfarct. Meer aandacht voor onder andere de verbinding tussen de haven Stein en Chemelot
 - Waarom is wel de ontgrondingswens L'Ortye verbeeld als scenario en ontbreken hierin de onderdelen nieuwe insteekhaven en industriële loodsen die nota bene door twee landschapsadvies bureaus ingetekend zijn
 - Thema's zoals veiligheid, buisleidingentracés en mobiliteit zijn onvoldoende belicht in de scenario's. Zorg over overlast voor de woon- en leefomgeving. Als de uitkomsten en conclusies van deze verkenningen nog niet beschikbaar zijn dan is het voor de hand liggend het planproces gebiedsvisie tijdelijk te bevriezen totdat deze informatie beschikbaar is en besproken kan worden.
-
- + Verbetering recreatieve ontsluiting van de dorpen
 - + Versterken ecologische groene verbindingen
 - Zorgen over wat er niet in de scenario's verbeeld is. Mis in het verhaal de A2 verbreding en ontwikkelingen Grensmaas. Buisleidingen ontbreken.

- + Rapport op zich mooi
- Is het goedpraten van DSM die de slokop is en blijft van het gebied. Inzetten om de nadelen te beperken
- Verloren strijd Lexhy, campus uitbreiding zal zich op termijn aandienen
- Onderzoekresultaten m.b.t. de thema's logistiek, mobiliteit moeten er zo spoedig mogelijk komen. Impact voor de visie zal groot zijn. Voorkom dat je weer opnieuw kunt beginnen.
- Geen geloof in de energietransitie.

- + Proberen het voor iedereen goed te doen
- Te pas en te onpas wordt het woord "inclusief" bv natuurinclusief bouwen, natuurinclusieve landbouw gebruikt, maar weet men wel waar men het over heeft. Circulaire landbouw is zorg. En waarom hoort dit thema een positie te hebben in deze gebiedsvisie
- Het belang van de landbouw wordt vergeten, door alle ontwikkelingen gaat het open landbouwgebied verloren
- Er wordt van alles gepland op gronden die andermans eigendom zijn, zonder met deze eigenaren gesproken te hebben.
- Nieuwe landschapselementen worden gepland, maar er is geen geld voor onderhoud

- Circulaire landbouw niet aanhalen via deze notitie
- Sterk de indruk dat de weg vrij gemaakt wordt voor de ontwikkelingen van Chemelot
- Zorgen over de geloofwaardigheid van de rapporten
- Circulair is een modewoord
- Er gaan veel verhalen achter de rug om, oa insteekhaven

- + De visie kijkt op andere manier naar mogelijke oplossingen. Voorbeeld hiervan is het ondergronds brengen van de hoogspanning, waardoor de mogelijke campus uitbreiding op de Lexy meer in westelijke richting plaatsvindt.
- + Zit ook in ontwerpteam, geen aanvulling van negatieve punten

- + Groene verbindingen noordzijde plangebied en de relatie met de A2-verbreding
- + Opwaardering veldwegen en wandelstructuren
- Insteekhaven Graetheide is zorgwekkend

Convergentie 5 + en 5 – punten en alternatieven

DISCUSSIEPUNTEN

1. Het gepresenteerde beeld is niet volledig omdat resultaten uit parallel lopende studies ontbreken. Het gaat hier over belangrijke thema's zoals logistiek en mobiliteit en veiligheid. Voorstel is om het proces gebiedsvisie omgeving Chemelot tijdelijk te bevriezen totdat de resultaten van de op dit moment ontbrekende onderzoeken bekend zijn en ook gedeeld en besproken zijn met de stakeholders
2. Er bestaat grote zorg over de consequenties van de instroom aan circulaire grondstoffen. Hoe dit in de praktijk gaat functioneren is onduidelijk, terwijl het wel voor de hand ligt dat de impact hiervan op het gebied groot zal zijn. Tegelijkertijd gaan er verhalen rond (achter de rug)

over onderdelen van deze logistieke opgave die al ingetekend zijn, zoals een nieuwe insteekhaven op Graetheide klein met bijbehorende industriële loodsen.

3. Waarom moet er in deze studie zoveel aandacht zijn voor de toekomst van de landbouw en deze te framen met termen als “inclusief” en “circulair”, modewoorden met weinig concrete waarde. Toch wordt ook gezegd dat door het schetsen van een mogelijk toekomstscenario voor de agrarische sector in dit gebied de kans aangegrepen wordt om met de sector in gesprek te gaan.
4. Er worden allerlei plannen gemaakt op gronden die andermans eigendom zijn, zonder eerst met deze eigenaren aan de tafel te gaan.
5. De geschetste scenario's gaan voorbij aan het feit dat het gebied al decennia lang overbelast is.

POSITIEVE PUNTEN

1. Proberen het voor iedereen goed te doen, er is weinig waar je niet voor kunt zijn
2. Het versterken van de landschappelijke structuren en ecologische verbindingen
3. Het ontwikkelen van het infranetwerk voor laag dynamisch verkeer; wandel en voetpaden waarmee de dorpen goed ontsloten worden en het gebied recreatief beter doorwaadbaar wordt
4. Vanuit de integrale blik op het gebied ontstaan nieuwe inzichten die leiden tot niet eerder verkende oplossingsrichtingen. Voorbeeld hiervan is het ondergronds plaatsen van de hoogspanning waardoor meer ruimte ontstaat voor de mogelijke campus uitbreiding op de Lexhy

BIJLAGE 2

Schriftelijke reacties

Opmerkingen DOP Stein n.a.v. toekomstscenario.

- Groenstructuur rondom Stein is een prima bestaand idee en daar wordt al geruime tijd aan gewerkt en is voor een groot gedeelte al gerealiseerd.
- Er is nog geen verbinding langs de Haven. Deze realiseren om verbinding (fiets neem ik aan) met nog te bouwen brug over de Maas in Meers zal, gelet op de aanwezigheid van het vervuilde (natuurgebied) 't Brook met grote hoogteverschillen moeilijk zijn. Overigens is de Havenstraat te smal om een groenstructuur aan te leggen. Dit zal dan op gebied van Chemelot moeten gebeuren en Haven Stein. Met name het gedeelte tussen de weg over de Haven richting Haven Stein en de Havenstraat zal nooit een groene verbinding kunnen vormen.
- Er wordt verteld in de film dat het Heidekamppark ruimte kan bieden voor nieuwe ontwikkelingen en daarmee kan voorzien in een toekomstig programma waaraan behoefte is voor de inwoners. Gedacht wordt aan een grotere recreatieve en functionele voorziening. Het Heidekamppark is een vervuild gebied (gipsdeponie). In hoeverre is het mogelijk t.p. bouwwerken te realiseren. Op de gipsdeponie bouwen zal wellicht niet mogelijk/wenselijk zijn. Tussen de deponie en de Nieuw Postbaan (langs de rotonde met de Heidekampweg) liggen gedeeltelijk leidingen en het overige gebied is erg smal. Bovendien is de vraag aan welke activiteiten wordt gedacht waarmee een meerwaarde voor de inwoners wordt gecreëerd. Dit lijkt een beetje op een luchtkasteel.
- De Lexhy alleen in het uiterste geval benutten voor de Campus en dan met een goede landschappelijke inpassing. Uitbreiding Campus, denk eerst eens aan de leegstaande (en nog leegkomende kantoren ivm Corona) kantoorgebouwen in de omgeving (DSM kantoor Sittard).
- We gaan er vanuit dat bij de optimalisering van de fysieke en milieuruimte van de haven Stein rekening wordt gehouden met het bij dialoogsessie 1 door ons uitgangspunt dat de huidige milieubelasting (w.o. geluid, veiligheid) niet overschreden mag worden. Hetgeen in de film wordt verteld en is aangegeven op de tekening geven ons geen garantie dat bij deze ontwikkelingen in en rond de Haven van Stein voldoende aandacht wordt geschonken aan de mogelijke gevolgen voor het woon- en leefomgeving in de. Wij zijn van mening dat hier nadrukkelijk afspraken dienen te worden gemaakt hoe in overleg met de gemeente Stein en zeker ook met de bewoners gekeken kan worden om de mogelijk extra milieubelasting te voorkomen.
- De verbinding tussen Haven en Chemelot-terrein met een niet openbare weg/spoor lijkt ons een prima gedachte die met de gemeente en de inwoners nader kan worden uitgewerkt. Transportverbinding Chemelot - haven van Stein, waarom niet bestaande spoorverbinding transformeren naar een asfaltverbinding met daarop AVG 's (automatisch geleide voertuigen) zoals ook in de Rotterdamse haven. Deze werken op elektriciteit (groen!) en zijn zeer geruisloos.

Van: Karel Jacobi <kjmjacobi@outlook.com>

Datum: 30 november 2020 15:26:42 CET

Aan: "Wilbers, Maarten" <mijm.wilbers@prvlimburg.nl>

Kopie: Karel Jacobi <kjmjacobi@outlook.com>

Onderwerp: Feed back

Beste Maarten,

Laat ik starten met de opmerking dat digitale dialoogsessies teveel beperkingen hebben om complexe onderwerpen zoals de toekomstvisie van Chemelot fatsoenlijk te bespreken. Een echte intikker natuurlijk doch als antwoord kan niet gezegd worden dat wij hiermee moeten blijven leven zolang de Corona heerst want dan komt van een echte inspraak van de omgeving niets terecht.

Jammer was verder dat er veel te weinig tijd was om de gesprekken met elkaar in de kleine groepen te voeren. Waarom deze gesprekken niet fysiek voeren in bijvoorbeeld gemeenschapshuizen met de leden van de klankbordgroep. Daar is het toegestaan om met maximaal 30 personen te vergaderen mits voldoende afstand wordt bewaard.

Opvallend in onze groep was dat degene die voor het verslag zorgt, andere zaken meende te hebben gehoord dan de overige deelnemers. Jo Sluyter maakte hier terecht een opmerking over. Ik ben dan ook bijzonder benieuwd naar het verslag van deze gespreksgroep.

Helaas was er geen ruimte om te vernemen wat gedaan is met het commentaar op de eerste speerpuntennotitie van juni, te meer daar tal van platforms hierop schriftelijk gereageerd hebben. Het lijkt nu kijkende naar de voorliggende stukken dat het ontwerpteam de boot heeft gemist cq niet heeft begrepen of willen begrijpen dat de gehele omgeving om Chemelot vindt dat chemelot met de voorgenomen uitbreiding van de campus zijn maximale grootte heeft bereikt gezien de grote gevolgen van de aanwezigheid van Chemelot op de omgeving. Vol is vol is wat de omgeving om Chemelot vindt en het moet derhalve gedaan zijn met nog verdere aantasting.

Vreemd is dat in de notities die nu voorliggen niet of slechts beperkt gesproken wordt over het feit dat de omgeving geen nieuwe activiteiten van Chemelot in de nabijheid wil. Het liefst wil de omgeving de huidige situatie handhaven en is zij maximaal bereid om de campus te laten uitbreiden. Nog vreemder is dat de notities de indruk wekken dat Chemelot en de omgeving via de voorliggende notitie samen gedaan hebben een meervoudige waardecreatie!! Het stuk is te gelikt en het lijkt erop dat de betrokken partijen over wat in de notitie staat, trots zijn.

In dat verband wekt groot wantrouwen om via via te vernemen dat DSM voornemens is om een nieuwe haven op de graetheide aan te leggen ten einde aldaar de circulaire grondstoffen per schip aan te voeren. Dit heeft in voorkomend geval grote negatieve gevolgen voor de leefbaarheid van de omringende gebieden vanwege de enorme goederenstroom die gepaard gaat met het vervoer van chemelot naar de haven en visa versa. Frappant is dat in de notitie niet wordt gesproken over het initiatief van DSM maar wel over het voornemen om grind te winnen op de Graetheide. Nog erger wordt dat er zelfs tekeningen circuleren van de mogelijk aan te leggen haven.

Ook blijft onduidelijk of Chemelot toch circulaire hubs in de directe omgeving van Chemelot zal gaan plaatsen in weerwil van de noodkreten van de omgeving alsook van de toezegging in juni om niet beneden de lijn Born-Nieuwstadt dergelijke hubs te bouwen.

Lasst but no least: in het hele stuk wordt niet aangegeven hoe chemelot de circulaire grondstoffen op zijn terrein gaat krijgen. Nu komt het nog binnen per pijp doch op termijn via wellicht honderden vrachtauto's per dag die de grondstoffen vanaf de stations, havens of fabrieken aan en af gaan voeren.

Om een duidelijke toekomstvisie te krijgen, zal hierover meer bekend moeten zijn en zal bezien worden of de omgeving hiermee kan leven. Vandaar de oproep om een opschorting van het lopend proces om te komen tot een passende toekomstvisie totdat méér duidelijkheid bestaat over de instroom van circulaire grondstoffen en de effecten daarvan op de omgeving van Chemelot, kortom op de leefbaarheid.

Groet

Karel Jacobi

Beste Maarten,

Bij het afsluiten van mijn PC moest ik nog even denken aan de opmerking van Jos Muris over het gegeven dat al maar Chemelot en zijn voorganger iets vraagt cq wegneemt van de omgeving om vervolgens daarop bedrijfsactiviteiten te ontplooien zonder daarvoor iets in de plaats te stellen anders dan werkgelegenheid en productie. In de klankbordgroep is meer dan 1 jaar geleden hardop gesproken over compensatie voor het gebruiken van het landgoed De Lexhy en is daarop in principe positief gereageerd door Chemelot en overheden. Ik mis in de voorliggende gebiedsvisie !! Er is ook gesproken over het voornemen cq de wens om ten noorden van De Lexhy tienduizenden bomen aan te planten en daarbij een beroep te doen op een daarvoor bestemde pot geld bij de provincie. Chemelot/DSM zegden toen toe een dergelijke aanvraag te overgeven. Tot op heden hebben wij niets meer vernomen hierover. Wellicht zinvol om te bezien dat dit nog verankerd wordt in de gebiedsvisie.

Groet

Karel

Stichting Graetheide Comité

Secretariaat: Kanaalweg 6-B, 6129 AZ Berg a/d Maas

E-mail: info@graetheidecomite.nl

Web-site: www.graetheidecomite.nl

Bankrekening Rabo NL25RABO01679.05.635

Doel van het Graetheide Comité is het opkomen voor een goed leefklimaat in het Graetheide-gebied, met meer aandacht voor natuur, milieu en recreatie en het tegengaan van de vestiging van

Inbreng Graetheidecomité in 2e dialoogsessie Gebiedsvisie omgeving Chemelot.

In het eerste concept van de speerpuntennotitie werd uitgegaan van een groei van 5000 arbeidsplaatsen bij Chemelot en 4000-6000 op de Campus in de komende 10 jaar. Op onze vraag waar deze cijfers op gebaseerd zijn hebben we tot op heden geen antwoord gekregen. In het tweede concept zijn die eerste 5000 verdwenen en worden alleen de 4000-6000 van de Campus vermeld. In de in augustus verschenen "Chemelot Strategie 2050" staan heel andere getallen; daar wordt uitgegaan van 2000-4000 nieuwe arbeidsplaatsen in 10 jaar, waarvan 1000 op de Campus. De gebiedsvisie moet worden gebaseerd op een realistische schatting van de groei in arbeidsplaatsen. De enige die dat enigszins kan inschatten is DSM/Chemelot. Daarom moet uitgegaan worden van de cijfers uit de "Chemelot Strategie 2050".

In de reacties op het eerste concept speerpuntennotitie is door veel vertegenwoordigers van de bewoners gesteld dat het buitengebied niet verder bebouwd moet worden.

LLTB: Plan het gebied niet nog verder vol.

Graetheidecomité: Uitgangspunt is niet meer bijbouwen in het buitengebied.

DP Einighausen: Het gebied tussen Kerensheide en Roosteren is vol met bedrijvigheid, er kan niet meer bij (behalve de campus op de Lexhy).

Natuur en Milieufederatie Limburg: In principe geen nieuwe bebouwing in het buitengebied.

DOP Berg: geen uitbreiding van industriële activiteiten en infrastructuur in onze regio.

DP Guttecoven: Verdere stedelijke of economische ontwikkelingen in het buitengebied zijn niet wenselijk.

DOP Urmond: Een verdere uitbreiding zal prioriteit één, leefbaarheid, sterk aantasten dan wel geheel teniet doen.

In het tweede concept van de Speerpuntennota is van deze inbreng veel te weinig terug te vinden. In de introductie voor deze 2e dialoogsessie wordt dit niet eens genoemd.

Uitgangspunt voor de gebiedsvisie moet volgens ons zijn dat verdere bebouwing van het buitengebied alleen toegestaan is voor de regio essentiële ontwikkelingen en alleen dan als die nergens anders gesitueerd kunnen worden.

Het Graetheidecomité kan alleen akkoord gaan met de speerpuntennotitie als beide punten aangepast worden.

Ten zuiden van het dorp Graetheide is de ontwikkeling van een natuurgebied gepland op basis van grindwinning. Wij vinden het zeer voorbarig om dit plan nu al in de gebiedsvisie op te nemen. Het Graetheidecomité is enige tijd geleden door de firma L'Ortye benaderd om na te gaan of er bij de bevolking draagvlak is voor een dergelijk plan. Bij de gesprekken hierover zijn ook bewoners van Graetheide en het DOP Berg betrokken. De gesprekken zijn nog lang niet afgerond en de vele vragen zijn nog niet beantwoord. Of er bij de bevolking een draagvlak voor dit plan is, is nog geheel onduidelijk. Wij zijn van mening dat het plan pas opgenomen moet worden als duidelijk is dat er voldoende draagvlak is. DOP Berg, bewoners Graetheide en het Graetheidecomité zijn van mening dat, als het plan door zou gaan, vastgelegd moet worden dat op het hele Graetheideterrein geen industriële ontwikkelingen plaatsvinden.

In de presentatie wordt het belang van een aantrekkelijke leefomgeving genoemd. Gevreesd wordt dat als de huidige plannen allemaal gerealiseerd worden van die aantrekkelijke leefomgeving weinig over blijft. Het gaat dan om de volgende plannen.

- Volbouwen van de Lexhy met industriële bedrijven en campus-activiteiten.
- Mogelijk gedurende 15 jaar ontgrinding en grindverwerking op Graetheide.
- Het plan van RWE om een plant voor de productie van waterstof te bouwen op basis van afval-plastic.
- Het plan van Sabic om nafta te vervangen door afval-plastic als bron voor de productie van plastics.
- Het plan voor de bouw van een grote fabriek voor verwerking van mest uit de landbouw.
- De bouw van een groot aantal hallen voor opslag en verwerking van afval-plastic ergens in de buurt van Chemelot (nog niet bekend waar).
- Het afsluiten van de Oude Postbaan, zonder dat duidelijk is waar het verkeer moet blijven.
- Het aanleggen van een viaduct met toe- en afritten op de kruising Urmonderbaan-Oude Postbaan (een andere mogelijkheid is het verleggen van de op- en afritten van de A2 naar de Bergerweg).
- Het verbreden van de A2 en de bouw van nieuwe viaducten.
- Het aanleggen van een bedrijfsweg tussen de haven van Stein en Chemelot.
- De enorme toename van vrachtverkeer voor de aanvoer van afvalplastic en mest en de afvoer van grind en voor de vele bouwwerkzaamheden.

Alles bij elkaar is dit veel meer dan wat de regio aan kan.

Maar gelukkig, dachten wij, is er tussen Urmond en Berg nog een klein stukje groen dat groen blijft. Maar ook dat zal bebouwd moeten worden vindt de gemeente Stein. Woningbouw in het beetje groen buitengebied dat nog over is! Terwijl er in de Westelijke Mijnstreek binnen de bebouwde kom nog voldoende bouwplaatsen aanwezig zijn.

Namens het Graetheide Comité,

Hub Slangen, voorzitter

Aan de provincie Limburg

T.a.v. ontwerpteam gebiedsvisie omgeving Chemelot

T.a.v. dhr. M. Wilbers

Postbus 5700, 6202 MA Maastricht

In cc: dhr. D. Hendrix, wethouder gemeente Stein

dhr. P.Meekels, wethouder gemeente Sittard Geleen

dhr J. van den Akker, gedeputeerde

dhr. B. Kip, Brightland Campus

dhr. J. de Beer, DSM/Chemelot

In verdere contacten: Dop's en Dp's

Graetheide comité

Betreft: reactie op 2e dialoogsessie strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot

Geachte heer Wilbers,

Het bestuur van Stichting Dop Berg-Nattenhoven hecht eraan om, naast fysieke deelname aan de 2e dialoogsessie op 26 november jl., ook schriftelijk input te leveren voor de 2e dialoogsessie gebiedsvisie omgeving Chemelot. Een gebiedsvisie die ons, en de ons omringende dorpen, qua ruimtelijke impact op onze leefomgeving zeer zal raken. Stichting Dop Berg-Nattenhoven is, zoals naam doet vermoeden dus een stichting. In de stichtingsakte is vastgelegd dat de stichting zich actief inzet voor het behoud van het dorpse karakter van ons dorp en haar landelijke omgeving. Speerpunt hierbij is een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Vanuit deze "bril" bezien wij de concept gebiedsvisie zoals gepresenteerd op 26 november jl.

In samenvatting: wij kunnen deze gebiedsvisie niet steunen, omdat deze onvoldoende tegemoet komt aan onze belangen en deels haaks staat op waar wij als stichting voor staan!.

Wij ervaren dat de leefbaarheid en onze woon- en leefomgeving in deze sterk geïndustrialiseerde regio onder druk staan; onze regio is "vol". De gebiedsvisie houdt hier onvoldoende rekening mee en faciliteert in haar scenario's meerdere "rode" ontwikkelingen waardoor de leefbaarheid verder onder druk komt te staan. Het leidend mechanisme van "meervoudige waarde creatie" in de gebiedsvisie (wij hebben begrepen dat hiermee bedoeld wordt het werken aan een samenhangende set van sociale, ecologische en economische waarden) is ons inziens door de verschillende stakeholders anders uit te leggen waardoor allerlei economische ontwikkelingen mogelijk worden en de leefbaarheid nog verder onder druk komt te staan. Wij pleiten voor een helder en duidelijk afwegingskader voor toekomstige ontwikkelingen, waarbij alleen nog uitbreidingen mogelijk zijn in het belang van de omwonenden uit de regio en niet voor de industrie en bedrijvigheid. Denk hierbij aan principes zoals de ladder van duurzame verstedelijking; "eerst inbreiden dan pas uitbreiden". Ook aan zaken als zonnepanelen op daken, niet op landbouwgrond.

De Stuurgroep heeft het ontwerpteam de opdracht meegegeven om een gebiedsvisie te maken waarin zowel de wensen van de omgeving als de wensen van DSM/Chemelot een plek vinden. En dat heeft het ontwerpteam op een creatieve manier gedaan. Wij vinden deze opdrachtformulering voor het

ontwerpteam echter niet correct. Deze opdrachtformulering zou moeten zijn: ontwerp een gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot, zonder ontwikkelingen voor Chemelot en Campus in deze omgeving mogelijk te maken!.

Let wel, Stichting Dop Berg-Nattenhoven is niet tegen een 2^e site voor Chemelot in het kader van de circulaire transitie. Deze ruimte moet Chemelot echter zoeken en vinden buiten onze regio.

In de afgelopen vijftig jaar hebben wij deze processen van ruimtelijke planvorming en gebiedsvisies meermaals zien plaatsvinden waarbij er steeds een compromis wordt nagestreefd. Gevolg is wel dat er in elke tijdsperiode “groen” verloren is gegaan ten gunste van “rood” waardoor in de westelijke mijnstreek inmiddels een dichtgegroeid conglomeraat is ontstaan waarbij de industrie van Chemelot, de omliggende bedrijventerreinen en de bebouwing van Beek, Stein en Sittard Geleen in het zuiden, westen en oosten tegen elkaar aanliggen.

Hoewel wij ons niet kunnen vinden in de gebiedsvisie hebben wij wel waardering voor de frisse blik en de creatieve voorstellen van het ontwerpteam. Positief vinden wij de constatering van het ontwerpteam dat, vanuit ruimtelijk perspectief, de omgeving en Chemelot met “de rug tegen elkaar staan” en voorstellen doet om dit te verbeteren. Wij denken hier graag in mee. Het werken aan een betere balans tussen het grootschalige landbouwgebied enerzijds en natuur en landschap anderzijds waarderen wij, net als het beter toegankelijk maken van het landelijk gebied voor wandelaar en fietser. De denklijn van een multifunctionele corridor (“dedicated road”) tussen de haven van Stein en het Chemelot terrein verdient nadere studie en overleg met naaste omwonenden.

Wij kunnen ons niet vinden in het optimaliseren van de capaciteit van de haven van Stein en het oprekken van milieuregels. Vanuit Chemelot zou pro actief en eigenstandig gekeken moeten worden naar elektrificeren en ander mogelijkheden om de overlast in, van en naar de haven te beperken. Het voorstel om een zone langs het Heidekamp te gebruiken voor downstream bedrijvigheid vinden wij in strijd met het principe van duurzame verstedelijking. Dit kan ook op bestaande bedrijventerreinen of binnen de grenzen van het Chemelot terrein. Naar wij hebben begrepen is hier nog 80 ha ruimte.

Het voorstel van het ontwerpteam om uitbreiding van de Campus op De Lexhy mogelijk te maken is in strijd met het POL2014 (goudgroene natuur) en wij begrijpen niet hoe het ontwerpteam de afweging kan maken dat hier sprake is van meervoudige waarde creatie. Natuurwaarde en landbouwgrond gaan verloren voor economische activiteit. Gebruik maken van leegstaande kantoorruimte in Sittard Geleen is een goed alternatief. Recent is het bestuur van Dop Berg Nattenhoven geïnformeerd over plannen voor ontgronding en een insteekhaven met loodsen op Graetheide. Plannen zonder juridische status maar wel in onderzoek. Wij hechten aan een open overlegstructuur. Tot onze spijt is tijdens de 2^e dialoogsessie niet gesproken over het onderdeel insteekhaven. Dit komt het vertrouwen tussen de verschillende stake holders niet ten goede.

Wij vernemen graag van u hoe deze plannen zich verhouden tot het geschetste ruimtelijk kader en of deze passen binnen het leidende principe van meervoudige waarde creatie.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur en hun adviseur, Stichting Dop Berg Nattenhoven

Antoine Scheijen

Voorzitter Stichting DOP Berg-Nattenhoven